

Taxon *Impatiens niamniamensis*

Název taxonu	<i>Impatiens niamniamensis</i>
Vědecký název taxonu	<i>Impatiens niamniamensis</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	Gilg (1909)
Odrůda	´Golden Cockatoo´
Český název	netýkavka zandijská
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Impatiens dichroa</i> Gilg
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Nadřazená kategorie	Impatiens

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Paleotropická květenná říše, Konžsko-guinejská oblast a Usambarská oblast
Biogeografické regiony - po..	z Konga a Kamerunu po celé rovníkové Africe do Keni a Tanzánie

Zařazení

Fytcenologický původ	ankofyt, ptenothalofyt - mokrá údolí ve stinných deštných lesích, na mechem porostlých stromech, po březích potoků z nížiny k 1500 m
Pěstitelská skupina	Letnička nepravá a Interiérová rostlina okrasná květem
Životní forma	Epifyt
Životní forma - poznámka	roste terestricky v podrostu i epifyticky na kmenech mechem porostlých stromů

Popisné a identifikační znaky

Habitus	vzpřímená bylina se silnými dužnatými stonky, s hrubým olistěním a svazky zářivě vybarvených květů, nezřídka přes metr vysoká
Kořen	relativně slabý allorhizní systém - často ještě adventivní kořeny z nodů
Výhony	masité a křehké, na prst silné, zpravidla nevětvené, lysé, temně hnědopurpurové, spirálně olistěné
Listy	hrotnatě elipčité, až 0.2 m dlouhé s okraji hrubě vroubkovanými, často s růžovými středovými žebry
Květenství	úžlabní dvoukvěté až šestikvěté hrozny dlouze stopkatých květů, často také ze stonku zpod listů
Květy	oboupohlavné, souměrné, pětičetné s masivní vakovitou červenozelenou (někdy růžově purpurovou) ostruhou a drobnými

	žlutými petaly
Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	vřetenovité tobolky
Semena	neveliká, oválná, hnědá
Možnost záměny taxonu (+..	zaměnitelná s blízkými <i>I.clavicalcar</i> Fisch. (květy žluté, s většími bílými petaly) a <i>I.flammea</i> Gilg. (květy oranžové s červenými ostruhami, petaly rovněž větší, i za květu sevřené), anebo s keralskou <i>I.parasitica</i> Bedd. s červenožlutými květy s masívními, silně stočenými ostruhami,
Dlouhověkost	relativně dlouhověká

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Duben
Konec doby kvetení	Prosinec
Doba kvetení - poznámka	v dobré kondici a za dostatku světla kvete celoročně

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	optimum pro růst i kvetení 12-24 klux, pod 8 klux nežádoucí dlouhivý růst a slabé kvetení
Faktor tepla	zakořenění řízků 22°C, po prokořenění hmků 18°C-20°C, otužování 16°C, pro květní tvorbu 18°C a více
Faktor vody	voda nejvýše středně tvrdá (do 30°dH), soli max. 1000 mg na litr (chlor do 300 mg, sodík 150 mg); přihnojování týdně v zálivce 0.1-0.2% NPK
Faktor půdy	propustný, ale vododržný substrát provzdušněný borkou nebo perlitem; pH nejlépe 5.5-6.0, EC do 1.4-1.8 mS/cm
Faktor půdy - poznámka	přizpůsobivá široké škále substrátů s kolísajícím pH, nesnáší zasolení

Užité vlastnosti

Použití	hrnková květina
Choroby a škůdci	početné askomycety (<i>Colletotrichum</i> , <i>Alternaria</i> , <i>Myrothecium</i> , <i>Rhizoctonia</i> ; <i>Clypeosphaeria</i> , <i>Leptosphaeria</i> , <i>Diaporthe</i> , <i>Pleospora</i> , <i>Mycosphaerella</i> , <i>Melanospora</i> , <i>Phomatospora</i>); ze škůdců mšice (<i>Idiopterus</i> , <i>Macrosiphium</i>), štítěnky (<i>Pulvinaria</i> , <i>Coccus</i> , <i>Saissetia</i>), roztoči (<i>Steneotarsonemus</i> , <i>Polyphagotarsonemus</i>), molice (<i>Trialeurodes</i>), třásněnky (<i>Frankliniella</i>), háďátka (<i>Meloidogyne</i> , <i>Aphelenchoides</i> , <i>Paeartichodorus</i> , <i>Criconemella</i> a další)
Doporučený spon pro výsad..	produkce v hrnkách - 36-48 rostlin /m ²

Množení

Množení	Předpěstování sadby a Vrcholové řízky
Mezihmky	příležitostně 8 cm hmky pro zakořenění řízků - přehrnkování do 14 cm
Konečné hmky	10-12 cm hmky (s přímým zakořeněním řízků), větší rostliny až 14 cm
Květní tvorba	exaktní data nedostupná, pravděpodobně fotokumulativní
Doba kultivace	v 10-12 cm hmkách: 12-14 týdnů (0.4 m vysoké kvetoucí rostliny)
Odrůdy	´African King´ s květy zcela červenými, variegátní ´Golden Cockatoo´

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [R: pozemky bývalého učiliště / ZF - R - Rozvojová plocha](#)
- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Ostatní

VBN statistiky 2005: Impatiens "overig" jen 22 tis.prod.hmků (13 mil.eur); pro rok 2010 data nedostupná

Odkazy

- Grey-Wilson C. (1980): Impatiens of Africa. RBG, Kew; A.Balkema, Rotterdam -- Grey-Wilson C. (2007): Parrot-billed Impatiens. The Plantsman 184-187 -- Morgan R.J. (2007): Impatiens. Timber Press, Portland, Oregon

Grafické přílohy
